№ 39

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA.

Sroda dnia 10 Lutego 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy której wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor główny w Star. Teatrze Nr. 1790.

Londyn 30 *stycznia*. Na szczególniejszą zasługuje uwagę, że odpowiedzi Królowéj na adressa parlamentu tym razem objawiają wyraźną dążnośc do utrzymania pokoju. Odpowiedź, którą otrzymała deputacya izby wyższéj brzmi następnie: »Mylordowie! składam wam dzięki za ich prawy i z serca pochodzący adress; doskonale przeświadczona jestem, iż w najdroższych sprawach kraju, w utrzymaniu pokoju i rozszerzaniu pomyślności ogolnéj ludu mojego, wspiérać mię będziecie.« Deputacyi izby niższéj odrzekła Krolowa: »Z wielkiém zadowoleniem przyjmuję prawy i z serca pochodzący adress panów. Dziękuję za życzenia, ktoremi pragniecie pomnożenia mojego domowego szczęścia. Nie przestanę szczególnéj zwracać baczności na każde przedsięwzięcie, dobro publiczne i utrzymanie pokoju europejskiego zapewnić mogące.«

Mowa tronowa między innemi zaleca ulepszenie praw; w tym względzie mają być podane niektóre wnioski, a niektóre z nich sprawią zupełną odmianę w prawodawstwie angielskiém.

Od czerwca 1839 do czerwca 1840 w Anglii skazano na więzienie i wygnanie niemniéj jak 443 chartystów, częscią za druk i rozsiewanie burzliwych odezw, częścią za udział w burzliwych zgromadzeniach, częścią za spiski i knowanie niespokojności. Do liczby skazanych należą: doktor Mac Doull, adwokat Feargus O'Connor, dawniejszy sędzia pokoju John Frost, jeden nauczyciel i pół tuzina traktyerników. Pozostali są to ludzie niskiej klassy. Mimo jednak tych kar, chartyzm wzrasta ciągle, jest atoli przezorniejszym i w ściślejszych trzyma się granicach.

Nietylko przez *O'Connella* urządzone towarzystwo repealów, lecz nadto inne zgromadzenie reformistów Irlandzkich, które się w Ulster tworzy, najżywiéj wspiérać będzie ministrów w walce przeciw bilowi Stanleja, chociaż to ostatnie zgromadzenie z repealami nié ma żadnej styczności.

Pewien torys, p. Polhill, na wczorajszém posiedzeniu izby niższéj pytał Lorda Johna Russell, czyli wié co o istnieniu ogłoszonego w gazetach pisma Księcia Alberta do zgromadzenia repealów w Irlandyi, w którém, imieniem Księcia wyrażano zgromadzeniu temu podziękowanie za powinszowanie narodzin dziedziczki tronu; Lord Russell, wstrzymując się od bliższéj odpowiedzi, oświadczył, iż w razach tyczących się osobistych czynności Księcia, nie może dać tak pewnéj odpowiedzi, jak w razach dotyczących czynności ministeryalnych.—Konsystujący w Woolwich oddział królewskich marynarzy otrzymał w tych dniach rozkaz, dwa oddziały nowozaciężnych do Edinburga i Hereford odprowadzić; podobne rozkazy odebrać miały załogi marynarzy w Chatam, Portsmouth i Plymouth. Słychać że 12 nowych kompanij tego rodzaju wojska urządzonych zostanie.

Chociaż *Morning Chronicle* chętnie pragnie uważać rzeczywistém udzielone przez Króla

francuzkiego i pana Guizot zapewnienie pokoju, jednak dodaje, że Europa i Angliia nie bezwarunkowo na nich polegać będzie i nie spuści oka z obecnych Francyi do wojny przygotowań.

Morning Herald powiada, że na bal w Tuilleries przygotowano znaczną ilość fałszywych biletów, dla ułatwienia przystępu osobom mającym na celu nowy na życie Króla Ludwika Filipa zamach. Policyi paryzkiéj udało się dojść źródła tego spisku.

Rozeszła się wieść, w skutek listów z Buenos Ayres, że Lawalle, przeciwnik Rozasa, zamordowanym został.

Mieszkający w Bombay Persowie rozgłosili o śmierci Mohameda Schacha, Króla perskiego. Persya, jak utrzymują, w skutek tego wypadku byłaby w wielkim kłopocie. Gubernator w Schiraz niecierpiany jest od narodu, który może go zmusić do opuszczenia miasta. Późniejsze doniesienia zbijają wieść powyższą.

Paryż 31 *stycz.* Posiedzenie izby deputowanych.—W drugiej połowie wczorajszego posiedzenia pan Guizot zmuszonym był zabrać głos, utrzymując, że tak długie narady utwierdzają go w mniemaniu, że system obwarowania, w projekcie przedstawiony, jest najbardziéj do celu dążącym i najskuteczniejszym. Poprawka jenerała Schnejder, zdaniem jego, ma zamiar, moralny wpływ przełożonego wniosku w części zniszczyć, bo w oczach jego największą jest zasługą, iż projekt nie jest płodem jakiego stronnictwa, lecz że łączy w sobie wielkie mnóstwo głosów téj izby, które do różnych politycznych zdań należą. Ta okoliczność wywrze zapewne wielki wpływ moralny za granicą, którvby poprawka zniszczyć mogła. Potém p. Guizot zbijał z zapałem zarzut uczyniony prezesowi rady, względem jakoby jego dwuznacznego postępowania; mówił, że marszałek, jako żołnierz, wstrzymuje zdanie swoje, lecz jako minister, przystępuje do większości w radzie, co publicznie z mównicy oświadczył. Poczém uskarżywszy się, że większa część członków izby zwykle z ministrami głosujących, obecnie ich odstąpiła, oznajmił, że całe ministeryum poprawkę jenerała Schneider odrzuca i z całą siłą przeciw niej walczyć będzie. Po krótkim oporze pana Dufaure izba gwałtownie żądała końca rozpraw i przystąpiła do głosowania poprawki jenerała Schneider. Wypadek był następujący:

Liczba głosujących	—	—	411
Absolutna większość	—	—	206
Za poprawką	—	—	175
Przeciw téjże	—	—	236

Odrzucenie poprawki strona lewa z oklaskami przyjęła. Dalsze posiedzenie do poniedziałku odłożono.

Wczoraj głoszono w salonach dyplomatycznych, że Lord Granville odwołanym zostanie, a miejsce jego obejmie Lord Clarendon. Pan Thiers był wczoraj przyjmowany w zamku Tuilleries i bawił przeszło godzinę w gabinecie królewskim.

Odrzucenie poprawki Jenerała Schneider niepomyślnie działało na kursa renty wczoraj w Café de Paris. Dziś jako w niedzielę giełda zamknięta.

Panna Zofia Löwe śpiewała tu już z wielkiém powodzeniem w niektórych domach prywatnych, przygotowuje się już do wystąpienia w teatrze opery.

Sentinelle des Pyrénées donosi: Tutejszy prefekt odebrał zawiadomienie telegrafem, że Don Miguel przejechał, lub przejeżdżać będzie w tych dniach przez Tuluzę. Władzę w Bajonnie odebrały polecenie mienia się na baczności.

Wiadomo, że w izbie parów, i między wielki wpływ mającymi członkami stronnictwa zachowawczego, uformowała się mocna opozycya względem obwarowania, lecz czyli ta dostateczną będzie do zupełnego odrzucenia projektu, jeżeli go izba deputowanych przyjmie? mocno o tém wątpić należy. Również najznakomitsi bankierowie, kapitaliści bardzo są przeciwni obwarowaniu. Bankier Delessert wczoraj w izbie wspierał poprawkę P. Lamartine. Takie przeciwności prefekt nieraz

jeszcze napotka. Jenerał Paixhans w kierowaniu pracami ma grać znakomitą rolę. Mówią, że okoliczność dotycząca listów przypisanych Królowi, oddaną zostanie pod decyzyę izby parów, gdyż przysięgli wiele nastręczają trudności i z téj przyczyny w zamku Tuilleries mają miejsce częste narady, w których mają udział Panowie Pasquier i Decazes. Sprawa Darmesa jeszcze się w lutym nie rozpocznie.

Dopisek. Wrażenie, jakie głosowanie wczorajsze w wyższym politycznym świecie, i między kapitalistami sprawiło, jest wielkie. Ludność paryzka zdaje się być obojętną. Ministeryum okazuje się być słabém i rozdwojoném; stanowisk Pana Thiers znowu będzie znakomite, słowem: systemat zbrojnego pokoju zwyciężyło, a stronnictwo zupełnego pokoju upadło.

Z pomiędzy dwóch kandydatów na członków akademii, t. j. Pana Ballanche i Ancelot, drugi został wybranym.

Z Hagi 31 *stycznia.* Dnia 21 lutego będzie tu jak najświetniéj obchodzona uroczystość srebrnego wesela Najjaśniejszych Państwa. Wysokie towarzystwa czynią do niéj wielkie przygotowania.

Karlsruhe 27 *stycznia.* Pomnożenie naszéj siły zbrojnéj szybko postępuje. Nowy kontyngens posłuży do złożenia nowych batalionów piechoty, lejbgwardya wzmocniona zostanie szóstą kompanią, a inne pułki z dwóch batalionów złożone dostaną jeszcze trzeci, a więc pułk piechoty składać się będzie z 2084 głów. Ztąd wynikną znaczne awanse.

Wiedeń 31 *stycznia.* Poczta z Konstantynopola z d. 13 b. m., która zwykle w 11 lub 12 dni do Wiednia przybywa, tym razem dla wielkich śniegów dopiéro wczoraj, to jest 17 dnia, przyszła. Kuryer angielski, który 12 opuścił Konstantynopol, również dopiero wczoraj tu przybył.

Praga 2 *lutego.* Według gazety *Pragskiej* brabia Mitrowski obchodził tu 50-letni jubileusz służby rządowéj.

Madryt 24 *stycznia.* Książę Vittoryi odbył przegląd 8 batalionów gwardyi narodowéj, przyczém największy panował porządek. W ostatnich dniach miały miejsce zgromadzenia wyborców ze stronnictwa progressistów, jednak nie były one liczne; jeszcze się nie zgodzono co do kandydatów; na liście dotąd znajdują się imiona Panów Corradi, Beroqui, Nocedal i Mendizabal. Przeciwnie klub republikański licznie odwiedzają członkowie stronnictwa umiarkowanego i karlistów.

Cazeta Dworska zawiéra dekret rejencyi względem uformowania kapitału z procentów od długu wewnętrznego.—Utworzone na ten cel papiéry mają mieć 3 procent co pół roku w 2 ratach wypłacany.

Minister wojny Chacon przywróconym został do swojego urzędu.

Alexandrya 12 *stycznia. Dostrzegacz austryacki* z d. 3 lutego zawiéra następujące nadzwyczajną drogą otrzymane wiadomości z Aleksandryi:

Dnia 8 stycznia przybył tu na pokładzie angielskiego parostatku Komodor Napier. Przywiózł on dwa listy admirała Stopforda do Boghos Beja, w których admirał wzywa Mehmeda Alego do oddania tureckiéj floty i odwołania Ibrahima Baszy i tym sposobem udowodnienia, że jest godnym przychylenia się wielkich mocarstw do poparcia sprawy jego u Sułtana. Mehmed Ali natychmiast żądania admirała uznał słusznémi i zaraz nazajutrz przedsięwzięto stosowne środki, celem uzbrojenia i uprowiantowania flotty ottomańskiéj, a Hamid Bej udał się parostatkiem do Akry, wieząc Ibrahimowi rozkaz, względem wracania lądem do Egiptu.—Dnia 10 stycznia po południu parostatek ottomański Iscudar, przywiózł tu tureckich kommissarzy (Jawer Baszę) admirała Walker i Maslum Beja. Obaj tego jeszcze wieczora udali się do Mehmeda Alego i doręczyli mu pismo wielkiego Wezyra, dotyczące jego poddania się. Mehmed Ali dowiedziawszy się co zawierało, oznajmił kommissarzom, że wszystkie wielkiego Wezyra żądania już są do-

pełnione, skutkiem odebranego wezwania admirała Stopford.— Dnia 11 po południu ottomańska flotta uroczyście Jawer Baszy oddaną została, który zaraz swoją Vice-admiralską bąnderę na pokładzie admiralskiego okrętu Mahmudie osadził. — Flotta turecka pozdrowiła ją 21-razową salwą z dział, co także egipskie okręta powtórzyły.-- Wkrótce tureckie okręta odpłyną do Marmarizza.—Na żądanie Maslum Beja, Mehmed Ali oddał na usługi Sułtana 10,000 nieregularnego wojska, które pod rozkazami wielkiego Szeryfa Mekki i Medyny tych świętych miejsc broniło.

Konstantynopol d. 5 *stycznia*. Dnia 2 b. m. wrócił tu z Kandyi na pokładzie austryackiego wojennego brygu Montecuculli, Nuri Bej, który Mustafa baszę tamtejszym gubenatorem napowrót ustanowił. Przywiózł on depesze Mustafy i adres mieszkańców Kandyi, w którym wyrażają radość z powrotu pod władzę Sułtana. W nagrodę szczęśliwego ukończenia posłannictwa swojego Nuri Bej mianowany został poborcą cła od win i spirytusów, a Osman Bej, który dotychczas te obowiązki sprawował, Pod-sekretarzem Stanu w Cesarskim pałacu.

Poseł perski Mirza Dszafei miał d. 2 b. m. posłuchanie u Sułtana. Dwory Teheranu i Konstantynopolu są teraz w najlepszém porozumieniu.

Churchill wydawca tureckiéj gazety Dscherides Hawadis, ozdobiony został orderem Niszan; kapitan Walker nie Vice-Admirałem, ale ferykiem marynarki mianowany został, jest to drugi stopień po Kapudanie baszy.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Gdańsk. Przez cały rok 1840 wysłano z Gdańska za granicę następującą ilość zboża, nasioni mąki: przenicy 47.313 łasztów, żyta 12,561 łasztów, jęczmienia 3,530 łasztów owsa 233 łasztów, grochu 4,444 łasztów, siemienia lnianego 356 łasztów, nasienia rzepaku i rzepniku 1,017 łasztów, mąki przennéj 21.809 baryłek (każda po 196 fn. angielskich). Z dniem 31 grudnia r. 1840 znajdowały się jeszcze następujące zasoby: 3.745 łasztów przenicy, 1,382 łasztów żyta, 75 łasztów jęczmienia, 18 łasztów owsa, 176 łasztów grochu, 430 łasztów, siemienia lnianego 118 łasztów nasienia rzepaku i rzepniku, i 1,400 baryłek mąki przennéj.—Przeto ogólna ilość wysłanego za granicę w r. 1840 zboża i nasion wynosi 68.554 łasztów, a zasobów z końcem roku 1840 pozostałych 5944 łasztów.

DONIESIENIE.

Dnia 20go b. m. zgubiony został pulares w którym było wexli 5; jeden na zł. 2240 z podpisem J. Rozmaryn, na zlecenie Herszbajna; 2gi na zł. 4,000 z podpisem S. Rabinowicz, na zlecenie Herszbajna; 3ci na zł. 500 z podpisem M. Minken, na zlecenie Assenchejma; 4ty na zł. 2,800 z podpisem Lud. Suchocki, na zlecenie Herszbajna, wraz z Kontraktem na Drzewo i na Piwo; 5ty na zł. 3,000 z podpisem Herszbajna, na zlecenia Bromana, odstąpiony Wmu Hordliczko, rozdarty; oraz różne Rachunki. Łaskawy Znalazca raczy takowe oddać pod Nr. 2959 przy Młynie Parowym, do Herszbajn w Szynku, za dobrą nagrodą, gdyż z nich żadnéj korzyści mieć nie może.

OBWIESZCZENIE.

Dyrekcya Mennicy Warszawskiéj.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż d. $^7/_{19}$ Lutego r. b., o godzinie 11 przed południem, w biurze Dyrekcyi Mennicy, odbędzie się licytacya głośna na dostawę do Mennicy kremortartari funt. 600, potażu kamieni 25ciofuntowych 60; stosownie do warunków, które każdego czasu w biurze Dyrekcyi Mennicy mogą być odczytane. Za praetium fisci do licytacyi, naznacza się summa złp. 1442, a vadium złp. 150 wynosi.

Warszawa d. 24 Stycznia (5 Lutego) 1841 r.
(1 raz) p. o. Dyrektora, *M. Biernacki.*
Członkowie Dyrekcyi: *Żubiński, Pusch.*

Teatr nowy rozmaitości.— Dziś nowa komedya, *Matjas* czyli *Ojciec* i *Syn*;—komedya, *Ojciec Debiutantki.*